

1

Tarek Tammam

Inertsmomentli tuletamine

$$I = \int m r^2 dt$$

kuna on riktlane nappjagatus

vaatame pulka kui kogu võrdre  
asendatav

$$I = 2m \int_0^{l/2} r^2 dt = 2m \left. \frac{r^3}{3} \right|_0^{l/2}$$
$$= 2m \frac{l^3}{24}$$

$$= \frac{m l^2}{12}$$

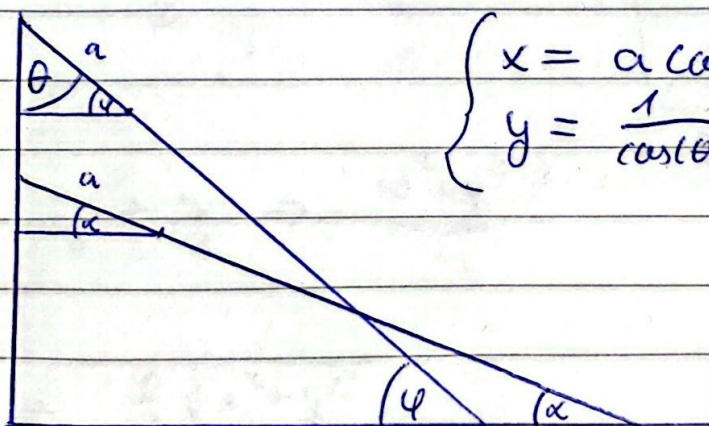


2

suvalise punkti trajektoori võttand  
xy-koordinaatistiks.

kuu ühesandes ei oma aeg tähtsust  
süü ülesanne taandub täielikult  
matemaatikale.

vaatame varrast algarendis ja  
varrast pärast mingit hetke



$$\begin{cases} x = a \cos(\alpha) \\ y = \frac{1}{\cos(\theta)} \cdot \sin(\alpha) - \frac{a}{\cos(\theta)} \sin(\alpha) \end{cases}$$

$$\cos(\alpha) = \frac{x}{a} \quad \sin^2 = 1 - \cos^2$$

$$\sin(\alpha) = \sqrt{1 - \frac{x^2}{a^2}}$$

arendame  $\sin(\alpha)$  y-i võttandisse

$$y = \sin(\alpha) \left( \frac{1}{\cos(\theta)} - a \right)$$

$$y = \sqrt{1 - \frac{x^2}{a^2}} \left( \frac{1}{\cos(\theta)} - a \right)$$

a ja  $\theta$  on konstandid.



3

masskeskine liikumine kütus on

$$\varphi = \frac{1}{2} l \dot{\varphi}$$

$$T_1 = \frac{1}{2} m \left( \frac{1}{4} l^2 \dot{\varphi}^2 \right) = \frac{1}{8} m l^2 \dot{\varphi}^2$$

vara mertsmoment on  $I = \frac{1}{12} m l^2$

$$T_2 = \frac{1}{2} I \omega^2 = \frac{1}{2} \cdot \frac{1}{12} m l^2 \dot{\varphi}^2 = \frac{1}{24} m l^2 \dot{\varphi}^2$$

$$T = \left( \frac{1}{24} + \frac{1}{8} \right) (m l^2 \dot{\varphi}^2) = \frac{1}{6} m l^2 \dot{\varphi}^2$$

lagrange funktsioon on

$$L = \frac{1}{6} m l^2 \dot{\varphi}^2 - \frac{1}{2} m g l \sin(\varphi)$$

$$\frac{d}{dt} \left( \frac{\partial L}{\partial \dot{\varphi}} \right) = \frac{\partial L}{\partial \varphi} \quad \frac{\partial L}{\partial \dot{\varphi}} = \frac{1}{3} m l^2 \dot{\varphi}$$

$$\frac{d}{dt} \left( \frac{1}{3} m l^2 \dot{\varphi} \right) = \frac{1}{3} m l^2 \ddot{\varphi}$$

$$\frac{\partial L}{\partial \varphi} = -\frac{1}{2} m g l \cos(\varphi)$$

$$\frac{1}{3} m l^2 \ddot{\varphi} = -\frac{1}{2} m g l \cos(\varphi)$$

$$\frac{1}{3} l \ddot{\varphi} = -\frac{1}{2} g \cos(\varphi)$$

$$\ddot{\varphi} = -\frac{3}{2} \frac{g}{l} \cos(\varphi) \quad \int \ddot{\varphi} dt = \int -\frac{3}{2} \frac{g}{l} \cos(\varphi) dt$$



lahendame teise astme diferentsiaalvõrrandi:

$$\ddot{\varphi} = -\frac{3}{2} \frac{g}{l} \cos(\varphi)$$

$$\text{või } \ddot{\varphi} = -\frac{3}{2} \frac{g}{l} \cos(\varphi)$$

aga vllist teise astme ODE-d  
mille koalis ei õpetatud lahendamise

ehk korutame kummi võrdand  
sõnufert.

$$\dot{\varphi} \ddot{\varphi} = \frac{d}{dt} \left( \frac{\dot{\varphi}^2}{2} \right) = -\frac{\omega_0^2}{2} \frac{d}{dt} (\sin(\varphi))$$

$$\text{korutame } \frac{d}{dt} \left( \frac{\dot{\varphi}^2}{2} \right) = -\frac{\omega_0^2}{2} \frac{d}{dt} (\sin(\varphi))$$

korutame mõlemad pooled  $\frac{d}{dt}$  -ga ja saame

$$\dot{\varphi}^2 = -\omega_0^2 \sin(\varphi)$$

$$\dot{\varphi} = -\sqrt{\omega_0^2 \sin(\varphi)}$$

$$\dot{\varphi} = \omega_0 \sqrt{\sin(\varphi)} \quad \text{on kiire võrrand}$$

$$\text{alternatiivselt } \varphi = \int -\frac{3}{2} \frac{g}{l} \cos(\varphi) dt$$

lisainformatsiooni mine ei jõudnud vaeven

© Berlitz saia põhivõrrandite jaoks midagi kirja